

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudkyň JUDr. Moniky Javorové a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **Ing. V. K.**, řízení zastoupeného Mgr. Tomášem Gureckým, advokátem se sídlem Ostrava-Poruba, Josefa Skupy 21, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství** se sídlem Brno, Masarykova 31, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 1.3.2012 č.j. 1036/12-1500-807169, ve věci důchodové daně a daně z objemu mezd,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě (jehož působnost přešla na žalovaného – dále jen „žalovaný“), jímž bylo zrušeno rozhodnutí Finančního úřadu Ostrava II. ze dne 4.8.2005 č.j. 85110/05/389913/4760 a zastaveno řízení zahájené žalobcovým podáním podaným k poštovní přepravě dne 26.4.2005.

V napadeném rozhodnutí žalovaný vyšel ze závazného právního názoru obsaženého v rozsudku zdejšího soudu ze dne 15.6.2010 č.j. 22 Ca 195/2009-58 ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9.12.2010 č.j. 7 Afs 92/2010-105, www.nssoud.cz, že již ke dni podání, jímž bylo zahájeno řízení, uplynula absolutní prekluzivní lhůta pro stanovení daně důchodové a daně z objemu mezd za rok 1992. Uzavřel, že jakékoli podání žalobce učiněné po 31.12.2002 je absolutně nezpůsobilé vyvolat dopad do hmotněprávní pozice žalobce v souvislosti s předmětnou daní za předmětné zdaňovací období. Řízení o žalobcově podání z r. 2005 proto mělo být zastaveno podle § 27 odst. 1 písm. h) zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), přičemž nebylo a není o něm možno věcně rozhodnout. Byla-li žalobcem namítána nicotnost platebního výměru Finančního úřadu ve Frýdlantě nad Ostravicí ze dne 13.11.1997 č.j. 27459/97/363920/6123, zabýval se touto otázkou Nejvyšší správní soud ve shora odkazovaném rozsudku, kdy dovodil, že tento platební výměr nicotným není, byl přitom žalobci řádně doručen, vyvolal vůči němu účinky a žalobce proti němu nepodal odvolání. Nezbyvá proto podle žalovaného než vycházet z presumpce zákonnosti uvedeného platebního výměru.

Žalobce namítá:

- 1) nicotnost a nezákonnost platebního výměru Finančního úřadu ve Frýdlantě nad Ostravicí ze dne 13.11.1997 č.j. 27459/97/363920/6123, když:
 - a) platební výměr byl vydán po prekluzi práva daň vyměřit či doměřit ve smyslu § 47 odst. 1 ZSDP;
 - b) nebylo vydáno na základě daňové kontroly či obnovy řízení, ale jen pod tlakem soudního jednání nařízeného na 18.9.1997 ve věci vedené Okresním soudem ve Frýdku-Místku pod sp. zn. 13 C 130/97, o náhradu škody;
 - c) uvedený platební výměr vůbec nevypracovala oprávněná úřední osoba, ale naopak Ministerstvo financí, když text platebního výměru je totožný s listinou ze dne 10.10.1997 č.j. 391/77 865/1997-EO-A4/97;
 - d) nebyl respektován závazný právní názor Krajského soudu v Ostravě, jak byl vyjádřen v jeho rozsudcích ve věcech sp. zn. 22 Ca 246/94 a 22 Ca 247/94;
 - e) byl vydán v rozporu s pokynem DS-62 a v rozporu s § 33 odst. 12 ZSDP, neboť bylo povinností daňových orgánů vydat nové osvědčení o registraci žalobce u Finančního úřadu Ostrava II. již k datu 21.9.1997 – platební výměr tak byl vydán nepřislušným správcem daně. Jakékoli úkony Finančního úřadu ve Frýdlantě nad Ostravicí učiněné po 15.9.1997, tj. po právní moci rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 9.9.1997 č.j. FŘ/4426/150/97, o změně místní příslušnosti, jsou vůči žalobci neúčinné;
 - f) dodnes nebylo žalobci řádně doručeno, když doručení bylo prováděno také Finančním úřadem ve Frýdlantě nad Ostravicí, tj. nepřislušným správcem daně;
 - g) není evidováno žádným z žalobci průběžně příslušných správců daně, jak vyplývá ze sestavy Finančního úřadu v Rožnově pod Radhoštěm ze dne 5.1.2009 a z výkazu nedoplatků sestaveného Finančním úřadem Ostrava II. dne 20.1.2001;

2) napadené rozhodnutí bylo vydáno správním orgánem, který sám dal pokyn k platebnímu výměru ze dne 13.11.1997, což způsobuje podjatost žalovaného ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 493/06, když nebyla respektována dvojinstančnost řízení.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Odkazuje na shora uvedený rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 22 Ca 195/2009 a následný rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 Afs 92/2010-105. Zdůrazňuje, že nebyl-li platební výměr ze dne 13.11.1997 shledán nicotným, nelze ho již nyní dále přezkoumávat. Případný pokyn k vydání platebního výměru ze dne 13.11.1997 pak nemůže být na újmu zákonnosti rozhodnutí vydaného v nynějším (jiném) řízení.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Krajský soud již o věci dvakrát rozhodoval, kdy naposledy rozsudkem ze dne 15.6.2010 č.j. 22 Ca 195/2009-58 vyslovil, že v § 22 odst. 2 zák. č. 157/1989 Sb., o důchodové dani, ve znění pozdějších předpisů, byla stanovena absolutní prekluzivní lhůta, jejíž běh skončil nejpozději dnem 31.12.2002, kdy na její běh nemohla mít vliv žádná pozdější řízení vedené ať už před daňovými orgány či před podepsaným soudem. Žalobcova kasační stížnost proti uvedenému rozsudku byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9.12.2010 č.j. 7 Afs 92/2010-105, www.nssoud.cz, kde kasační soud vyslovil, že:

- pokud žalobce namítal, že krajský soud přiznal nesprávné účinky rozhodnutím Finančního úřadu ve Frýdlantě nad Ostravicí - konkrétně osvědčení o registraci, a naopak nereflektoval na skutečnost, že ke změně místní příslušnosti došlo okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 9.9.1997, č.j. FŘ/4426/150/97, o delegaci místní příslušnosti ke správě daní a poplatků z Finančního úřadu ve Frýdlantě nad Ostravicí na Finanční úřad Ostrava II., pak s odkazem na § 33 odst. 10 a 14 ZSDP vyslovil, že rozhodnutím o delegaci dochází z moci úřední (§ 10 odst. 3 zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění účinném pro rok 1997) ke změně podmínek na jejichž podkladě je jinak striktně určena místní příslušnost správce daně. Vydání tohoto rozhodnutí nemá samo o sobě, jak mylně dovozují žalobce, za následek, že od okamžiku, kdy je v právní moci (zde 15.9.1997) již původní správce daně - Finanční úřad ve Frýdlantě nad Ostravicí není oprávněn činit jakékoliv úkony v jeho daňových věcech. Právě naopak, pro případy, kdy dojde ke změně podmínek, jimiž je jinak určena místní příslušnost správce daně (§ 33), upravuje zákon o správě daní a poplatků ve svém ustanovení § 33 odst. 14 speciální postup, jimiž jsou dotčeni správci daně i daňové subjekty vázání. Není to totiž rozhodnutí o delegaci místní příslušnosti, které opravňuje příslušného správce daně k vedení daňového řízení se stěžovatelem, ale platné osvědčení o registraci k té které konkrétní dani u toho kterého správce daně. Tento postup bylo třeba uplatnit i v předmětné věci, neboť právě rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě bylo jednak oním „jiným důvodem“ ke změně místní příslušnosti, a jednak jím Finanční ředitelství v Ostravě současně nerozhodlo o omezení doby platnosti původního osvědčení o registraci. Žalobce tak mylně zaměňuje oprávnění konkrétního územního finančního orgánu ke správě daní (tedy právo vést se stěžovatelem daňové řízení) s místní příslušností správce daně, která je jinak jeho zákonným předpokladem. Za této situace proto postupoval Finanční úřad ve Frýdlantě nad Ostravicí v souladu se zákonem, pokud vyzval dne 29.9.1997 stěžovatele k předložení jeho původního (aktuálního) osvědčení o registraci a po jeho doručení, v souladu s § 33 odst. 13 ZSDP,

účinného do 31.12.1997, rozhodl o omezení doby platnosti stávajícího osvědčení o registraci stěžovatele k daním u Finančního úřadu ve Frýdlantě nad Ostravicí do dne 20.11.1997. Teprve až od následujícího dne - tj. ode dne 21.11.1997 se stal příslušným ke správě daní stěžovatele Finanční úřad Ostrava II. Tomuto také odpovídá dikce § 33 odst. 14 ZSDP, která speciálně označuje „původního místně příslušného správce daně“ termínem „dosavadně místně příslušný správce daně“. Pokud proto krajský soud dovedl, že ke dni vydání platebního výměru - tj. ke dni 13.11.1997 byl místně příslušným správcem daně stěžovatele stále Finanční úřad ve Frýdlantě nad Ostravicí, byť by jej bylo možno přilehavěji označit i termínem „dosavadně místně příslušný správce daně“ uvážil tuto otázku v souladu se zákonem. Z tohoto důvodu nemůže obstát tvrzení, že je platební výměr Finančního úřadu ve Frýdlantě nad Ostravicí ze dne 13.11.1997 nicotný, resp. že nebyl ve skutečnosti vydán zákonným správcem daně stěžovatele. Z tohoto důvodu proto nelze za nicotná považovat ani na tento platební výměr navazující rozhodnutí.

- z téhož důvodu neobstojí výtky žalobce, že mu uvedený platební výměr i předchozí rozhodnutí Finančního úřadu ve Frýdlantě nad Ostravicí (výzva ze dne 29.9.1997 a rozhodnutí o omezení platnosti registrace ze dne 23.10.1997) nebyly v souladu se zákonem doručeny (§ 17 ZSDP). Sám žalobce totiž uvádí, že je nepřevzal z toho důvodu, že byly - podle jeho názoru - vydány nepřislušným správcem daně a nikoliv, že nebyly splněny zákonné předpoklady pro doručení písemností fikcí podle § 17 odst. 5 ZSDP, ve znění účinném do 31.12.1997.

Ze shora uvedeného vyplývá, že Nejvyšší správní soud poskytl žalobci již 17 měsíců před podáním žaloby (tj. 3,5 roku před tímto rozhodnutím podepsaného soudu) odpověď na žalobní body 1d), 1e) a 1f). Vyslovený názor Nejvyššího správního soudu podepsaný soud respektuje, plně se s ním ztotožňuje, pro stručnost na něj dokazuje a v nyní posuzované věci neshledal důvody, aby se od něj odchýlil.

Dovozuje-li nyní žalobce nicotnost platebního výměru ze dne 13.11.1997 z toho, že byl vydán pro prekluzi práva daň vyměřit/doměřit [žalobní bod 1a)], z porušení procesních předpisů před jeho vydáním [žalobní body 1b), 1c)] a z nedostatku povědomosti následných žalobcových správců daně o tomto platebním výměru [žalobní bod 1g)], krajský soud má za to, že namítaná pochybení (pokud k nim snad skutečně došlo) mohou mít za následek leda nezákonnost, nikoli však nicotnost předmětného platebního výměru.

Soudy rozhodující ve správním soudnictví totiž opakovaně a neměnně dovozují, že nicotný je jen takový správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (srov. zejm. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22.7.2005 č.j. 6 A 76/2001-96, Sb. NSS č. 793/2006, www.nssoud.cz). Jedná se tak jen o nejzávažnější vady, pro které se usuzuje nikoli jen na nezákonnost (protiprávnost) správního aktu, ale přímo se na tento správní akt – bez ohledu na otázky jeho doručení, uplatnění opravných prostředků, atd. – hledí, jakoby nikdy nebyl.

Takovými vadami pak podle ustálené judikatury nejsou vydání dalšího platebního výměru (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.1.2007 č.j. 2 Afs 49/2006-195, www.nssoud.cz), překážka věci rozhodnuté (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.2.2008 č.j. 7 Afs 68/2007-82, www.nssoud.cz), opírání rozhodnutí o neúčinný, ale platný právní předpis (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.3.2010 č.j. 4 As 17/2009-69, Sb. NSS č. 2074/2010, www.nssoud.cz), neplatné zahájení daňové kontroly (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25.9.2007 č.j. 29 Ca 119/2007-29), ani prekluze práva o věci rozhodnout (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23.10.2007 č.j. 9 Afs 86/2007-161, Sb. NSS č. 1542/2008, www.nssoud.cz).

Vady vytýkané platebnímu výměru ze dne 13.11.1997 žalobními body 1a), 1b), 1c) a 1g) pak – ani pokud by byly shledány – nedosahují typově takové intenzity, aby z nich bylo možno usuzovat na nicotnost předmětného platebního výměru.

Namítá-li pak žalobce současně žalobními body uvedenými shora pod č. 1) nezákonnost platebního výměru ze dne 13.11.1997, tou se soud v tomto řízení zabývat nemůže, když žalobce svým vlastním nekonáním (nepodáním příslušných opravných prostředků proti platebnímu výměru ze dne 13.11.1997) zapříčinil situaci, že tento platební výměr se stal pravomocným a vykonatelným, čehož důsledkem je i presumpce správnosti tohoto aktu.

Konečně, namítá-li žalobce vyloučení pracovníků Finančního ředitelství v Ostravě z nynějšího rozhodování proto, že (snad) měl být právě Finančním ředitelstvím v Ostravě dán pokyn k vydání platebního výměru ze dne 13.11.1997, pak namítaná skutečnost by mohla mít za následek vyloučení pracovníků Finančního ředitelství v Ostravě jen z rozhodování o opravném prostředku proti předmětnému platebnímu výměru (který však žalobce podle vlastního tvrzení nikdy nepodal). Uvedené vyloučení pracovníků Finančního ředitelství v Ostravě (kdy žalobce navíc ani netvrdí, o které konkrétní pracovníky by se mělo jednat) nelze chápat absolutně tak, že by vylučovalo Finanční ředitelství v Ostravě obecně kdykoli rozhodovat o jakémkoli podání žalobce. Vyloučení pracovníků správce daně je totiž třeba zkoumat v každém konkrétním řízení s přihlédnutím ke všem okolnostem posuzovaného případu. Absolutizování tohoto institutu navždy a pro veškeré rozhodování, které provádí žalobce, zcela pomíjí smysl a účel tohoto institutu, a proto nemůže být soudem aprobováno.

S ohledem na to, že žádný z žalobních bodů nebyl shledán důvodným, byla žaloba podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnuta.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly podle obsahu spisu v tomto řízení žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

České republice vznikly v tomto řízení náklady spojené s ustanovením zástupce z řad advokátů žalobci dle usnesení podepsaného soudu ze dne 14.6.2012 č.j. 22 Af 50/2012-14. Procesně neúspěšný žalobce však byl tímž usnesením osvobozen od soudních poplatků, pročež náhradu těchto nákladů na něm nelze s ohledem na § 60 odst. 4 s.ř.s. požadovat.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 27. května 2014

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu